

REPUBLIKA E KOSOVËS KOMUNA GLLOGOC GLLOGOC MUNICIPALITY			
Priuar	01.07	2020	
Nj. Org.	Numër	Shtoja	Vlera
03	400-	23202	

REPUBLIKA E KOSOVËS

KOMUNA E DRENASIT

Drejtoriati për Buxhet dhe Financa

03Nr.2021/02

Drenas, më 1.07.2020

Për: Menaxheret e programeve-nënprogrameve buxhetore

Nga: Kushtrim Bajraktari, Zyrtar Kryesor Financiar (Z.K.F)

Lënda: QARKORE E BRENDSHME BUXHETORE KOMUNALE 2021/02, PËRGATITJA E

RISHIKIMIT TË PRIORITETEVE PËR BUXHETIN E DREJTORATEVE- ZYRËVE

KOMUNALE PËR VITET: 2021-2023

1. Qëllimi

Qellimi i kësaj Qarkoreje buxhetore është të njoftojë menaxheret e programeve-nënprogrameve buxhetore, rreth informatave që kërkohen dhe orarit kohor për kompletimin e procesit të rishikimit të prioriteteve nga drejtoratet- zyrët komunale, për periudhën 2021-2023.

2.Sfondi

Me procesin e ri buxhetor, kërkohet që buxheti komunal të zhvillohet sipas Kornizës Afatmesme Buxhetore Komunale (KAB.Komunal). Qasja e KAB-it kërkon që komuna të shqyrtojë më përseafërmë nevojat dhe të bëj caktimin e prioriteteve për alokimet buxhetore, për të siguruar pajtushmerinë më objektivat e saj ekonomike, fiskale e sociale. **Rishikimi i prioriteteve nga drejtoratet-zyret komunale, do t'u ofrojë mundësinë drejtorateve-menaxherëve të programeve që të identifikojnë propozimet për shpenzime të prioritetit të lartë, bashkë me kursimet potenciale në programet e prioritet të ulët, apo me performancë të dobët, para se të bëhet përcaktimi i kufinjëve final të buxhetit për secilin drejtorat-program.** Gjatë periudhës maj – qershor 2020, komuna ka përgatitur Kornizën Afatmesme Buxhetore Komunale në të cilën theksohen prioritetet për buxhetin 2021-2023. Këto prioritete janë:

- zhvillimin ekonomik;
- planifikimin urban dhe rural;
- shfrytëzimin e tokës;
- zbatimin e rregulloreve të ndërtimit dhe standardeve për kontrollimin e ndërtimit;
- mbrojtjen e njedosit lokal;
- formimin dhe mirëmbajtjen e shërbimeve publike dhe shërbimeve komunale, përfshirë furnizimin me ujë, mirëmbajtjen e kanalizimeve, trajtimin e ujrave të zeza, menaxhimin e mbeturinave, rrugëve lokale, transporti lokal;
- përgjegje ndaj rasteve emergjente lokale;

- h) ofrimin e arsimit publik parashkollar, fillor dhe të mesëm;
- i) promovimin dhe mbrojtjen e të drejtave të njeriut;
- j) ofrimin e përkujdesit publik primar shëndetësor;
- k) ofrimin e shërbimeve familjare dhe shërbimeve të tjera të mirqenjës sociale, siqë është përkujdesi për strehim familjar raste emergjente, përkujdesin fëmijnore, përkujdesin për të moshuarit;
- l) banimin publik;
- m) shëndetësin publike;
- n) licencimin e shërbimeve publike dhe objektive, duke përfshirë ato qe kanë të bëjnë me argetimin, aktivitete kulturore dhe të lira, ushqimin, strehimin, tregjet, shitësit në rrugë, transporti lokal publik dhe taksit;
- o) emertimin e rrugëve, rrugicave dhe vendeve të tjera publike;
- p) aktivitete kulturore dhe të lira.

Drejtoratet-zyrët komunale duhet t'i shfrytëzojnë këto prioritete të larta si udhërrefyës në përgatitjen e rishikimit të prioriteteve të tyre, për të cilat kërkohen para. **Minimizimi i shpenzimeve rrjedhëse, karrshi atyra kapitale duhet të ketë prioritet**

3. Shqyrtimi i prioriteteve të drejtorateve-zyrëve komunale

Nga të gjitha drejtoratet-zyrët, kërkohet të bëjnë rishikimin e programeve-projekteve të tyre dhe prioriteteve të shfaqura në kontekst të prioriteteve buxhetore të komunës (shih më lartë).

Ky rishikim i prioriteteve do t'u ofrojë mundësinë vendim-marrësve (Kryetarit të Komunës, Komuniteti për Politikë dhe Financa dhe Kuvendit të Komunës) që të bëjnë shqyrtimin e propozimeve te shkurtra nga drejtoratet në një fazë të hershme dhe të identifikojnë ato propozime për të cilat do të kërkohet vlerësim më i hollësishëm në dorëzimet e plota buxhetore. Si të tilla, vetëm informata të shkurtra dhe arsyetime (**PROJEKTE KONKRETE**) kërkohen gjatë rishikimit të prioriteteve. Buxhetimi i projekteve kapitale, kërkohet të bëhet duke u bazuar në **projekte zbatuese, e jo në projekte ideore**, kjo eviton pengesat në ekzekutim të projekteve kapitale gjatë vitit fiskal.

Formati për kompletimin e rishikimit është dhënë në **Shtojcën 1** më sa vijon:

Tabela 1: kërkon një dekleratë mbi strategjinë e drejtoratit-zyrës, më fokus në rezultatet që planifikohet të arrihen gjatë periudhës afatmesme.

Tabela 2: ofron listën e opsiioneve për kursime. Opzioni për kursime mund të jetë (a) propozimi për reduktimin e shpenzimeve në një projektë të caktuara, për shkak të efikasitetit që propozohet

apo reduktimeve në nivelin e shërbimeve apo (b) anulimi i propozuar i një projekti që nuk është më i nevojshëm, ka performancë të dobët, përkatësisht është më prioritet të ulët.

Tabela 3: ofron listën e propozimeve për politikat e reja prioritare të mundshme, për t'u marrë parasysh për financim me buxhet. Politika e re përfshin zgjerimin e projekteve ekzistuese apo vazhdimin e projekteve qe janë para përfundimit, si dhe programet apo projektet tërësisht të reja. Është më rëndësi që kjo përfshin gjithashtu cilendo kërkesë për ri-ndarjen e resurseve për projektet kapitale. Vlerësimet fillestare (vetëm indikative) të kostos duhet te përfshihen poashtu. **Kompletimi i projekteve kapitale tanimë të filluara dhe/apo zotuar dhe atyre të ri-planifikuara nga viti paraprak, duhet të ketë prioritetin më të lartë për financimin e politikës së re.**

Nuk është e domosdoshme që programet apo kursimet e reja të filluara të fillojnë në vitin 2020. Pasi që ky është një planë për periudhën 2021-2023, kursimi i propozuar apo projekti i ri mund të fillojë edhe më vonë.

Qëllimi i listës është të ndihmojë dhe të inkurajojë caktimin e prioriteteve (dhe ri-caktimin e tyre) për resurset buxhetore në programet që kanë si synim plotësimin e objektivave më të rëndësishme fiskale e sociale të komunës.

4. Veprimi që kërkohet

Të gjitha drejtoratet-zyrët komunale duhet të veprojnë në këtë menyrë, më qëllim të kompletimit të rishikimit të prioriteteve :

1. Rishikimi i vlerësimeve të hershme të programeve-projekteve ekzistuese, që janë përgatitur dhe përfshirë në dokumentin e KAB -it.
2. Kompletimi i Tabeles 1 duke specifikuar prioritetet për periudhën 2021-2023.
3. Emërtimi i grupit punues intern për rishikimin e të gjitha programeve dhe projekteve ekzistuese dhe të reja, në raport më prioritetet e komunës. Identifikimi i kursimeve dhe propozimeve për politikat e reja për secilin drejtorat-zyrë komunale që janë ndryshime të propozuara në vlerësimet e hershme, duke përfshirë:
 - a. Programet apo projektet që duhet të anulohen apo reduktohen gjatë periudhës 2021-2023 (Tabela 2).
 - b. Projektet apo programet e reja që janë në pajtim me prioritetet e komunës (Tabela 3).
 - c. Vazhdimi i projektit apo programit që është financuar në buxhetin e vitit 2020, për të cilin nuk ka fonde në vlerësimet e hershme (Tabela 3).
 - d. Financimi i nevojshëm për shkak të mos përfundimit të projekteve kapitale që fillimisht janë planifikuar të kompletohen në vitin 2020- duke reflektur faktin që të gjitha ndarjet buxhetore të vitit 2020 skadojnë më 31 dhjetor 2020 dhe nuk do të ketë bartje të fondeve, apo fonde të pashpenuara, më përjashtim të të hyrave

vetanake të komunës Tabela, Zgjerimi apo zhvillimi i mëtejmë i programit apo projektit ekzistues (Tabela 3).

- e. Financimi nga Buxheti i Konsoliduar i Kosovës (BKK-së) në të ardhmen i ndonjë programi apo projekti që aktualisht financohet nga donatorët, përfshirë këtu kërkesën për financim nga BKK-së të shpenzimeve periodike që lidhen më projektet kapitale të financaura nga donatorët (Tabela 3).
4. Kompletimi i Tabelave 1, 2, 3, **së bashku me formën e kërkesës për buxhet të pranuar** **në fazën e parë** të përgatiten duk u bazuar në kërkesat- sygjerimet e paraqitura në këtë Qarkore. **Aplikimi i kostos për njësi, si dhe stoku dhe rrjedha gjatë përgatitjës së kërkesave finale buxhetore është i obligushme, për të arsyetuar faturën e shpenzimit të programit- projektit konkret.**
5. Sigurimi i aprovimit për të gjitha propozimet dhe tabelat bëhet nga Kryetari i Komunës -Zyrtari Kryesor Administrativ (ZKA-ja).
6. Respektimi i Qarkorës Buxhetore 2021/01 dhe 2022/02 për komuna- M.F.T; si dhe Qarkoreve të mbrendshme buxhetore 2021/01 dhe 2022/02 është i obligueshëm.
7. Kompletimi dhe kthimi i të gjitha tabelave **së bashku me formularin e kërkesës finale** të përgatitur dhe shpërndarë nga Drejtoreti për Buxhet dhe Financa **në fazën e parë** të planifikimit të dërgohën në Sektorin për Buxhet-D.B.F-në, më së largu më **10.08.2020**. Për vonesën e të dhënavë ne nukmbajmi përgjegjësi.
8. Pas skadimit të afatit kohor të përcaktuar më lartë (**10.08.2020**), ZKF-ja bënë (i) shqyrton propozim-buxhetet dhe kërkesat për ndarje buxhetore nga **10-14 Gusht 2020** të cilat janë dorëzuar nga programet-nënprogramet komunale, dhe (ii) do të mbajë takime me secilin menaxhet të programit, me qëllim të shqyrtimit dhe kuptimit të propozim-buxhetit dhe të departamenteve përkatëse, si dhe për të bërë përpjekje për zgjedhjen e çështjeve dhe shqetësime që kanë të bëjnë me propozim-buxhetin, veçanërisht sa ka të bëjë me përputhshmërinë e propozim-buxhetit me tavanet e brendshme komunale të shpenzimeve dhe qarkoren buxhetore komunale. Takimi i Bordit të Drejtorse të mbahet më **19.08.2020**.
9. Pas mbajtjes së takimeve të parapara më lartë , ZKF-ja do të përgatis dhe t'i dorëzojë Kryetarit të Komunës buxhetin e propozuar Komunal (LMFPP-së, Neni 12.5) për vitin e ardhshëm fiskal (2021) dhe vlerësimë për dy (2) vitet e ardhshme fiskale. Këto dokumente duhet të dorëzohen në formën e cila është në pajtim me qarkoren buxhetore të nxjerrë nga Ministri. ZKF-ja njëkohësisht ju shpërndan programeve-nënprogrameve komunale propozim-buxhetin për vitin e ardhshëm fiskal.

10. Pas miratimit të propozim-Buxhetit Komunal nga Kryetari i Komunës, Kryetari i Komunës, **deri më 1 Shtator 2020**, duhet t’ia dorëzojë këto dokumente Kuvendit Komunal, duke kaluar përmesë KPF-së, **d.t 27.08.2020**. Të dhënët financiare si faturat, shpenzimet dhe financimi, si dhe dokumentacioni tjeter i paraqitur në propozim-Buxhetin Komunal duhet të jetë gjithë përfshirës, transparent dhe në përputhje me Sistemin e Klasifikimit në bazën e parave të gatshme të SFQ (Statistikat Financiare Qeveritare) i cili publikohet kohë pas kohe nga FMN-ja. Propozim-Buxheti Komunal duhet të përfshijë:

- a) parashikime dhe supozime ekonomike dhe buxhetore;
- b) vlerësime të përgjithshme të të ardhurave nga të gjitha burimet, duke përfshirë (i) grantet, në përputhje me shumat e këshilluara në qarkoren buxhetore të nxjerra nga Ministri, (ii) ndihmën nga burimet jashtë Kosovës, dhe (iii) të ardhurat e parashikuara vetanake të komunës;
- c) një cak të përgjithshëm të shpenzimeve në të gjitha kategoritë ekonomike të shpenzimit;
- d) vlerësime të përkrahjes së pritur nga donatorët; dhe
- e) çfarëdo të dhëna të tjera me rëndësi materjale për buxhetin të cilat konsiderohen të arsyeshme për t’u përfshirë.

11. Duke vepruar sipas Ligjit për Barazi Gjinore Nr.05/L-020 (2015) institucionet e Kosovës janë përgjegjëse për, përfshirjen e buxhetit gjinor në të gjitha fushat, si një instrument i nevojshëm për të garantuar që parimi i barazisë gjinore të respektohet në mbledhjën, shpërndarjen dhe caktimin e burimeve (Neni 5.1.5). Për këtë arsy, programet buxhetore duhet ti bëjnë të dukshme efektet e shpenzimeve publike në barazinë gjinore në buxhetin vjetor për vitin 2021. Kjo do të kontribuon gjithashtu në rritjen e efektivitetit dhe transparencës së menaxhimit të parasë publike.

12. Pasi Principi i Transparencës në planifikim të buxhetit është i domosdoshem, kërkohet që të mbahen dëgjime publike (buxhetore) në përputhje me aktet e aplikueshme ligjore të komunës. Koha për organizimin e mbajtjes së dëgjimeve publike në emer të ekzekutivit planifikohët të jetë nga **data: 20 deri më 25.GUSHT.2020 , ndërsa Kuvendi Komunal kërkohet t’i përfundoj para datës 20. SHTATOR 2020.**

Qarkorja e brendshme buxhetore është përgatitur dukeubazuar në LMFPP-it, përkatësisht neni 60.1, si dhe në Qarkoret Buxhetore të lëshuara nga Ministri i Financave. **Qarkorja e brndshme buxhetore do ti dërgohet mbajtësit të buxhetit për secilin program-nënprogram buxhetor,** për të pasur informata dhe udhëzime të vlefshme lidhur më procedurat e planifikimit të buxhetit komunal.

**SHTOJCA 1 – FORMULARËT PËR RISHIKIMIN E PRIORITETEVE NGA
DREJTORATET**
(Tabela 1, 2 dhe 3)

Tabela1. Strategjia e Drejtoretit :

Drejtoreti [...] lutemi tregoni drejtoretin përkatës-tuaj]

Përbledhje e rrjedhimeve që kërkohet të arrihen (misioni/synimet):

Përbledhje e rrjedhimeve që kërkohet të arrihen (misioni/synimet):

Strategjia për arritjen e rrjedhimeve të dëshiruara (aktivitetet aktuale)

Strategjia për arritjen e rrjedhimeve të dëshiruara (aktivitetet aktuale)

Vlerësimi i mundësive dhe kërcenimeve gjatë periudhës buxhetore:

Vlerësimi i mundësive dhe kërcenimeve gjatë periudhës buxhetore:

Plani i propozuar për adresimin e mundësive dhe kërcenimeve (aktivitetet e propozuara për të ardhmen):

Plani i propozuar për adresimin e mundësive dhe kërcenimeve (aktivitetet e propozuara për të ardhmen):

Tabela 2. Propozimet e drejtorateve për kursime (kursimet indikative)

Emri i programit			
Shpjegimi i kursimeve:			
Kursimi potencial (Euro)	Vlerësimi buxhetor 2021	Vlerësimi i hershëm	
		2022	2023
Paga dhe Mëditja			
Mallra dhe Shërbime dhe Sh.Sh.Komunale			
Subvencione- Transfere			
Shpenzime Kapitale			
Raporti përbledhes			

Tabela 3. Propozimet e drejtorateve për shpenzime të reja (kosoja indikative)

Emri i programit:			
Radhitja e propozimit (sipas prioritetit):			
Arsyetimi (rrjedhimet që duhet të arrihen më politikën e re):			
Shpenzimet shtesë (Euro)	Vlerësimi buxhetor 2021	Vlerësimi i hershëm	
		2022	2023
Paga dhe Mëditje			
Mallra dhe Shërbime dhe Sh.Sh.Komunale			
Subvencione – Transfere			
Shpenzime Kapitale			
Raporti përbledhës			